



## Analýza Otázek Václava Moravce



**2. čtvrtletí 2014**

## **Analýza Otázek Václava Moravce**

**Diskuzní pořady:**  
Otázky Václava Moravce 1 (ČT1) a Otázky Václava Moravce 2 (ČT24)

**Období: 2. čtvrtletí 2014**

**Pro: ČT – Výzkum programu a auditoria**

**Realizace:**  
Media Tenor, s r.o.  
Mgr. Markéta Schwarzová a Mgr. Štěpán Sedláček  
Nádražní 923/118  
702 00 Ostrava  
Tel: 608 756 861  
Stav: 21. 7. 2014

## Obsah

<b>1. Metodologický úvod</b>	<b>4</b>
<b>2. Základní zjištění</b>	<b>6</b>
<b>3. Témata</b>	<b>8</b>
3.1. Tematické bloky.....	8
3.2. Tematická struktura.....	9
<b>4. Moderátor</b>	<b>11</b>
4.1. Konfrontačnost.....	11
4.2. Plynulost diskuze.....	15
4.3. Transparentnost.....	17
<b>5. Hosté</b>	<b>18</b>
5.1. Přehled hostů.....	18
5.2. Političtí hosté.....	19
5.3. Gender.....	21
5.4. Kázeň hostů.....	22

# 1. Metodologický úvod

Tento dokument byl zpracován na základě požadavku České televize a shrnuje základní zjištění mediální analýzy diskuzního pořadu Otázky Václava Moravce, kterou pro Českou televizi pravidelně zajišťuje společnost Media Tenor.

Kritéria, jejichž prostřednictvím analýza posuzuje kvalitu diskuzního pořadu České televize Otázky Václava Moravce, byla zvolena tak, aby bylo možné posoudit, do jaké míry „Česká televize vytváří prostor pro pořady představující diskusní konfrontaci idejí, myšlenek a konceptů vztahujících se k důležitým otázkám veřejného zájmu.“ Takto je definován základní princip sledovaného typu pořadů v Kodexu ČT (6.1).

Analýza ve většině případů popisuje odděleně obě části pořadu Otázky Václava Moravce: první polovinu relace vysílanou na ČT 1 a druhou část obvykle přenášenou zpravodajskou stanicí ČT 24.

V možnostech analytiků není posouzení/ověření „pravdivosti“ informací zveřejněných moderátorem v jednotlivých relacích. Zvolený postup obsahové analýzy umožňuje posuzovat kvalitu pořadu jako takového prostřednictvím zkoumání jeho celkové obsahové struktury.

Není-li uvedeno v následujícím textu jinak, vztahují se veškeré výsledky k období od **1. 4. 2014** do **30. 6. 2014**.

Jednotlivá zjištění jsou doplněna popisem metodologických východisek tak, aby dokument byl srozumitelný i těm, kteří doposud nemají zkušenost s projekty obsahové analýzy.

Obsahová analýza připravovaná společností Media Tenor pro Českou televizi nabízí řadu možných úhlů pohledů na kvalitu a strukturu diskuzního pořadů. Tato čtvrtletní analýza zkoumá pořad Otázky Václava Moravce na třech úrovních:

## Témata

Kapitola posuzuje různorodost témat, jak na úrovni tematických kategorií, tak na detailní bázi. Platí, že čím je diskuzní pořad tematicky variabilnější, tím je lépe naplněno poslání média.

Z tematické struktury je možné posuzovat relevanci agendy. Témata, která se týkají společenství jako takového, jsou považována za relevantnější než témata, která se týkají pouze individuálních činů/skutků.

## Moderátor

Podle Kodexu ČT (6.5) „Moderátoři diskusních pořadů České televize jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj. Moderátoři vždy iniciují otevřenou výměnu názorů mezi pozvanými diskutujícími, současně však dbají na dodržování pravidel čestně vedené diskuse.“ Nestrannost moderátora je možné posuzovat podle konfrontačního, neutrálního, případně vstřícného charakteru jeho replik. Platí, že čím je relativní poměr konfrontačních otázek k jednotlivým uskupením, či konkrétním hostů vyrovnanější, tím je moderátorův přístup objektivnější, nestrannější.

Moderátor by měl iniciovat otevřenou výměnu názorů, pokud však hosty často přerušuje v jejich replikách, může to mít negativní vliv na plynulost diskuze. Analýza ukazuje, kteří hosté byli moderátorem nejčastěji přerušováni, a zkoumá, zda takové vstoupení do řeči bylo zapříčiněno neukázněností hosta.

Analýza si dále na úrovni moderátorova výkonu všímá transparentnosti. Toto kritérium posuzuje, nakolik přesně moderátor odkazuje k externím zdrojům informací. Platí, že čím je vyšší míra ověřitelnosti uváděných zdrojů, tím je moderátorovo tvrzení transparentnější.

## Hosté

V kapitole věnované hostům, se analýza mimo jiné soustředí na proporcionální zastoupení aktérů diskuze. Kodex ČT (6.2) uvádí, že „*Vyváženost se posuzuje zejména podle váhy jednotlivých politických stran v demokratické společnosti odvozené především z výsledků voleb do hlavních orgánů zastupitelské demokracie. Zároveň je však třeba zajistit, aby poměr mezi diskusními vystoupeními činitelů vládních stran a stran opozičních byl v souhrnu poskytnutého prostoru přibližně vyrovnaný. Česká televize také vytváří podmínky pro přiměřenou účast mimoparlamentních politických stran a hnutí v těchto diskusích.*“ Čím adekvátněji odráží poměr zastoupení politických stran a politických hostů jejich proporčním zastoupení v zastupitelských sborech, tím lépe plní diskuzní pořad svou funkci.

Analýza umožňuje sledovat poměr zastoupení žen v diskuzních pořadech. Lze tedy pozorovat, do jaké míry se pořad snaží poskytnout rovný přístup oběma pohlavím do televizního vysílání.

Při vystupování hostů si analýza všímá jejich ukázněnosti, jak často vstupují do replik moderátora, případně svých diskuzních partnerů a zda přílehavě reagují na moderátorovy promluvy.

## 2. Základní zjištění

### Témata

- Ve druhém čtvrtletí roku 2014 bylo odvysíláno celkem 12 dílů Otázek Václava Moravce 1 a stejný počet jeho druhé části na ČT24.
- Nejdiskutovanější tematickou kategorií byla *hospodářská politika*, pod kterou se především řešil v první části Otázek Václava Moravce *státní rozpočet* a v pokračování na ČT24 *daňová politika a reformy. Státní správa*, která obvykle dominovala žebříčku tematických kategorií, skončila na páté příčce.
- V souvislosti s novelou občanského zákoníku a se zákonem o státním zastupitelství se často řešila tematická kategorie *justice*.
- Moderátora zajímaly i otázky ohledně *dopravy* a to především v souvislosti s rekonstrukcí dálnice D1.

### Moderátor

- Moderátorův výkon je v analýze hodnocen třemi kritérii – jeho konfrontačností (na úrovni tematických bloků, na stranické úrovni, na úrovni jednotlivých hostů), vedením diskuze z hlediska plynulosti a jeho transparentností při odkazování na externí zdroje informací.
- Celková míra konfrontačnosti moderátora ke všem hostům obou částí pořadu byla 15 %.
- Na úrovni tematických bloků padlo nejvíce konfrontačních replik (45 %) ve vysílání z 15. 6. 2014 v bloku nazvaném *Válka obhájců s žalobci?*, kdy moderátor diskutoval s náměstkem vrchního státního zástupce Pavlem Komárem přístup olomouckého zastupitelství k velkým kauzám.
- Míra konfrontačnosti k politickým stranám a hnutím ve druhém čtvrtletí nijak nekolísala, pohybovala se v rozmezí 12 % a 18 %. Jedinou výjimkou byla nulová konfrontačnost ke KSČM, která měla za čtvrt roku ve vysílání pouze jednoho zástupce Miroslava Opálku, k němuž moderátor nevznesl žádnou konfrontační repliku.
- Nejvyšší míra konfrontačnosti ze strany Václava Moravce byla zaznamenána u předsedy Fotbalové asociace Miroslava Pelty (42 %) kvůli jeho působení v čele asociace a kvůli nedostatečným bezpečnostním opatřením při fotbalových utkáních.
- Plynulost diskuze se váže na to, jak často moderátor přerušuje hosty svého pořadu. V první části OVM se tak stávalo téměř v polovině případů a v OVM 2 Václav Moravec přerušil aktéry diskuze v 38 % jejich replik. Mělo by se tak stávat v případech, kdy se host chová neukázněně, či neodpovídá adekvátně na moderátorovu otázku. Analýza však ukázala, že se tak zpravidla nedělo.
- Příkladem častého přerušování replik hosta moderátorem (66 %), aniž by host vykazoval zvýšenou míru nekázně, bylo vysílání pořadu ze dne 13. 4. 2014, kdy Václav Moravec vstupoval do řeči viceguvernéra ČNB Vladimíra Tomšíka (0% míra nekázně), aby ho glosoval svými poznámkami.
- Celková míra moderátorovy transparentnosti byla ve druhém čtvrtletí roku 2014 78,1 %, což bylo o tři a půl procentní body méně než ve čtvrtletí prvním.

## Hosté

- V obou částech Otázek Václava Moravce se ve druhém čtvrtletí roku 2014 vystřídalo celkem 55 různých osobností, někteří však přecházeli z první části pořadu do druhé, která pokračovala na ČT 24, někteří byli zváni i vícekrát. Analýza tak počítá s 80 různými účastmi.
- Celkové zastoupení politických hostů bylo ve druhém čtvrtletí roku 2014 46 %.
- Nejvíce účastí (9) z politických subjektů zaznamenaly strany ČSSD a TOP 09. Strana KSČM měla od dubna do června ve vysílání pouze jednoho zástupce – Miroslava Opálku.
- Jediným zástupcem mimoparlamentního uskupení byl ve vysílání Martin Bursík z Liberálně ekologické strany (LES).
- Ženy tvořily 21% podíl na účasti, což je nárůst oproti minulému čtvrtletí o sedm procentních bodů.
- Výkon hostů se v této analýze hodnotil jejich ukázněností. Z hlediska nekázně hostů bylo mimořádné vysílání ze dne 29. 6. 2014, kdy se v jeho první části setkali ve studiu Miroslav Kalousek (45% nekázeň) a Andrej Babiš (39% nekázeň). Hosté si neustále vstupovali do replik a pro moderátora bylo obtížné diskuzi regulovat. Druhá část pořadu stejného data na ČT24 byla o reformách ve školství a ve studiu spolu zasedli Marcel Chládek (40% nekázeň) a Anna Putnová (36% nekázeň).
- Na rozdíl od předsedy ANO 2011 neměli problém s kázní jiní zástupci tohoto hnutí – Richard Brabec, Věra Jourová a Antonín Prachař.

## 3. Témata

### 3.1. Tematické bloky

Analýza umožňuje od prvního čtvrtletí roku 2014 rozčlenit obě části Otázek Václava Moravce do tematických bloků. V rámci jednoho tematického bloku se většinou řeší jedno až dvě detailní témata. V jednom pořadu se mohou objevit tematické bloky se stejným názvem, když se moderátor v průběhu debaty k danému tématu opět vrátí (viz OVM 1 13. 4. 2014).

**Tabulka 3-1: Tematické bloky (OVM 1 a OVM 2 2Q 2014)**

Datum	OVM 1	OVM 2
6. 4. 2014	Právo a pořádek v ČR Odvolání šéfa věznic Pomalá spravedlnost Jak najít práci?	Jak najít práci? Zvyšování minimální mzdy Výplaty sociálních dávek Problémy kolem IT systému Rekonstrukce dálnice D1
13. 4. 2014	Výběr policejního prezidenta Priority policejního prezidenta Novým policejním prezidentem T. Tuhý Priority policejního prezidenta Násilí na stadionech i mimo ně Navýšení platů policistů Pošta pro koho? Peníze do černé díry?	Peníze do černé díry? Problémy v kampeličkách, dohled nad finančním trhem
27. 4. 2014	Nakládání s odpady v ČR Otazníky nad Letištěm Vodochody Nová Zelená úsporám Daňové změny 2015	Daňové změny 2015 Nestabilita vězeňské služby
4. 5. 2014	Bilance 100 dní vlády Změny daní v ČR Státní rozpočet 2015 Koalice po volbách do EP	Krize na Ukrajině, ukrajinská krize nekončí Zdraví za všechny peníze
11. 5. 2014	Kvalita potravin v ČR Regulace obchodních řetězců Zítřky českého zemědělství Krize na Ukrajině	Krize na Ukrajině Čína nebo Tibet? Velké stěhování velvyslanců Nová éra Lesů ČR Církevní restituce Lesů ČR
18. 5. 2014	Řidiči pod vlivem drog Policie vs. prchající pachatelé Prázdna policejní kapsa Priority policejního prezidenta Rok oprav na D1	Rok oprav na D1 Personální zemětřesení na ŘSD Problémy tuzemského fotbalu
25. 5. 2014	Rekordní nezájem o eurovolby v ČR Složení nové Evropské komise Český kandidát na eurokomisaře Džungle zákonů	Džungle zákonů Zákon o státních zástupcích Ministerstva pod kontrolou

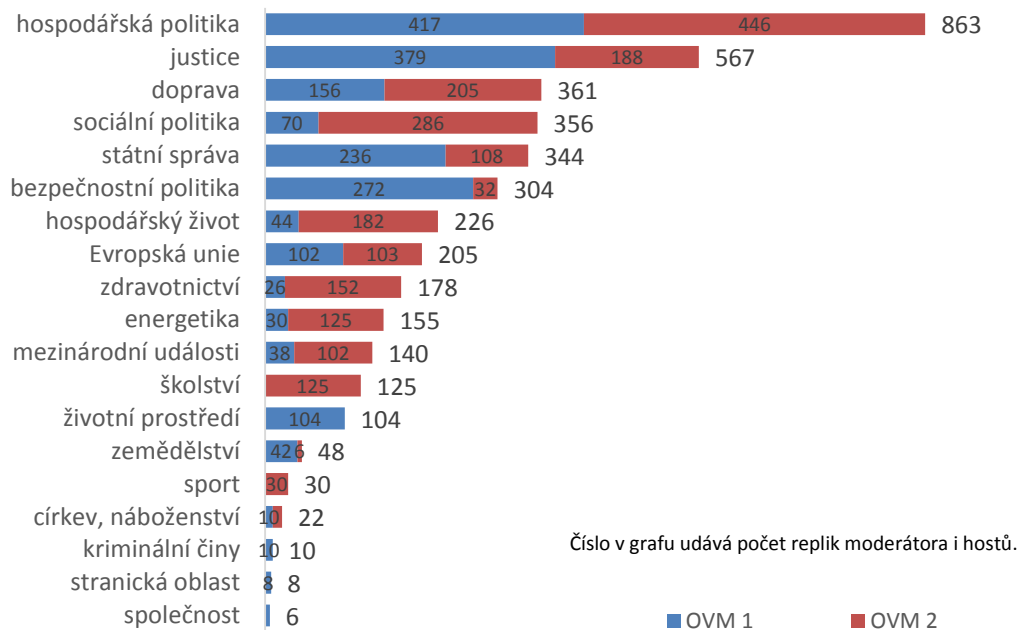


<b>1. 6. 2014</b>	Činnost Sobotkova kabinetu Státní rozpočet 2015 Spory na Ministerstvu spravedlnosti Zřízení speciální jednotky Kobra Výběr českého zástupce do Evropské komise Situace na Ukrajině	Kondice české ekonomiky Rozpočet 2015: boj o peníze Globální ekonomické pakty Ekonomické sankce vůči Rusku
<b>8. 6. 2014</b>	Personální šachy na spravedlnosti Legislativní plány vlády Útoky na žalobce a policisty Krajské soudy pod lupou Zaostřeno na exekuce	Atomové katedrály v Česku Zavalený antimonopolní úřad Bilance antimonopolního úřadu
<b>15. 6. 2014</b>	Kauza Rittig, Janoušek a spol. Válka obhájců s žalobci? Kauza Rittig, Janoušek a spol. Zákon o státním zastupitelství Kauza Nagyová: politický rozměr Souboj s řetězci	Souboj s řetězci Stav rekonstrukce státu
<b>22. 6. 2014</b>	Výstavba dálnic a silnic v ČR Spor o provozovatele mýta Změny na železnici Důchodový systém v dluzích	Ukončení druhého pilíře důchodové reformy Důchodový systém v dluzích Budoucnost penzijního systému Rozruch na ministerstvu spravedlnosti Novela občanského zákoníku
<b>29. 6. 2014</b>	Státní rozpočet 2015 Boj s daňovými podvodníky Změny v daňovém systému	Změny v daňovém systému Personální zemětřesení ve státních firmách Co pomůže českému školství?

### 3.2. Tematická struktura

Podkapitola posuzuje, jak dalece byl diskuzní pořad z hlediska tematické struktury různorodý. Každé jednotlivé moderátorově replice i promluvě hosta je přiřazeno jedno detailní téma (viz Grafy 3-2 a 3-3) v závislosti na jeho převažujícím obsahu. Detailní témata jsou přitom příspěvkům přiřazována z předem definovaného seznamu. Seznam sám obsahuje přes 400 různých témat, která jsou pak dále zařazována pod tematické kategorie (viz Graf 3-1).

**Graf 3-1: Tematické kategorie (OVM 1 a OVM 2 2Q 2014)**



**Graf 3-2: Detailní tematická struktura – OVM 1 - TOP 10 (2Q 2014)**



**Graf 3-3: Detailní tematická struktura – OVM 2 - TOP 10 (2Q 2014)**



Tematickým kategoriím vévodila nezvykle *hospodářská politika*. V dlouhodobějším trendu Otázek Václava Moravce bývá hlavní tematickou kategorií *státní správa*, která se ve druhém čtvrtletí umístila až na páté příčce. V souvislosti se změnami občanského zákoníku, s novým zákonem o státním zastupitelství byla *justice* druhou nejdiskutovanější kategorií. Ve druhé části OVM se často debatovalo o *dopravě*, konkrétně o rekonstrukci dálnice D1 a o personálních změnách na Ředitelství silnic a dálnic.

**Grafy 3-2 a 3-3** pak zkoumají detailní strukturu tematických kategorií. Pod *hospodářskou politiku* spadaly témata jako *státní rozpočet*, který se nejčastěji řešil v OVM 1 a *daňová politika a její reformy*, které se často objevovaly v OVM 2. Tematická kategorie *školství* se řešila ve druhém pokračování pořadu 29. 6. 2014, kde se hosté bavili na téma reformy v daném rezortu. V porovnání s prvním čtvrtletím se již méně diskutovalo o stavech na jednotlivých *ministerstvech* a o *mezinárodních událostech a zahraniční politice EU*, pod kterými se skrývala debata

o ukrajinské krizi. Ta však stále vévodila mediálním událostem neboli kauzám<sup>1</sup>. Václava Moravce zajímaly i problémy Dopravního podniku Praha spojené s kauzou Rittig a také kauza Nagyvová.

## 4. Moderátor

### 4.1. Konfrontačnost

Kodex ČT (6.5) zmiňuje, že: „Moderátoři diskusních pořadů České televize jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj.“ Analýza má kritérium, kterým lze moderátorova nestrannost posoudit – konfrontačnost. Ukazatelem je typ promluv adresovaných jednotlivým hostům (zda se jedná o konfrontační, neutrální, nebo vstřícný typ repliky). Metodologie tak dovoluje porovnávat objektivitu přístupu moderátora k politickým stranám, zástupcům koalice/opozice i jednotlivým hostům pořadu. Za neobjektivnější je v rámci tohoto hlediska považována ta relace, která dlouhodobě vykazuje stabilní míru konfrontačnosti vůči hostům.

**Tabulka 4-1: Konfrontačnost tematických bloků - TOP 10 s nejvyšší mírou konfrontačnosti (OVM 1 a OVM 2 2Q 2014)**

(bloky s minimálně 5 moderátorovými replikami)

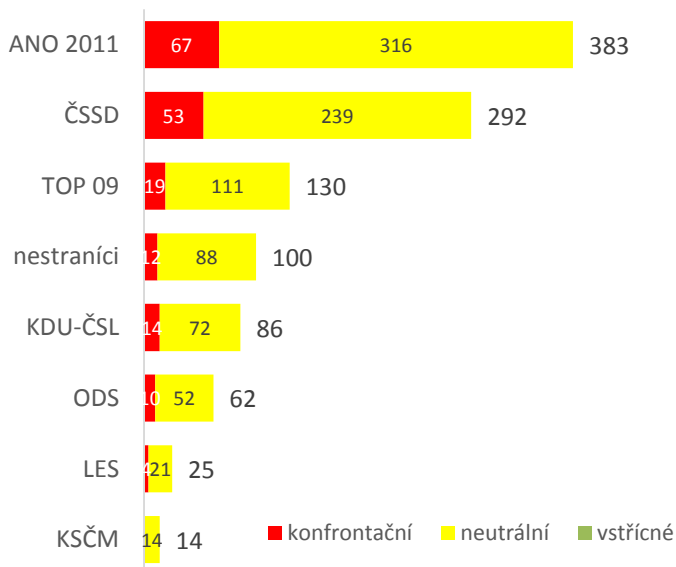
datum	pořad	pořadí	tematický blok	konfrontačnost
15. 6. 2014	OVM 1	2	Válka obhájců s žalobci?	45%
18. 5. 2014	OVM 2	3	Problémy tuzemského fotbalu	42%
8. 6. 2014	OVM 1	1	Personální šachy na spravedlnosti	40%
4. 5. 2014	OVM 1	3	Státní rozpočet 2015	38%
27. 4. 2014	OVM 1	2	Otazníky nad Letištěm Vodochody	36%
25. 5. 2014	OVM 1	3	Český kandidát na eurokomisaře	33%
1. 6. 2014	OVM 1	6	Situace na Ukrajině	33%
4. 5. 2014	OVM 1	2	Změny daní v ČR	33%
22. 6. 2014	OVM 1	3	Změny na železnici	32%
4. 5. 2014	OVM 1	1	Bilance 100 dní vlády	31%

Moderátorova konfrontačnost se dá posuzovat i na úrovni jednotlivých tematických bloků v rámci jednoho vysílání. Moderátor byl konfrontačnější v první části pořadu. Poměrně nejvíce konfrontačních replik z úst Václava Moravce (45 %) padlo v OVM 1 15. 6. 2014 ve druhém tematickém bloku *Válka obhájců s žalobci?*. Hostem byl náměstek vrchního státního zástupce Pavel Komár, se kterým diskutoval o pochybnostech v přístupu k velkým

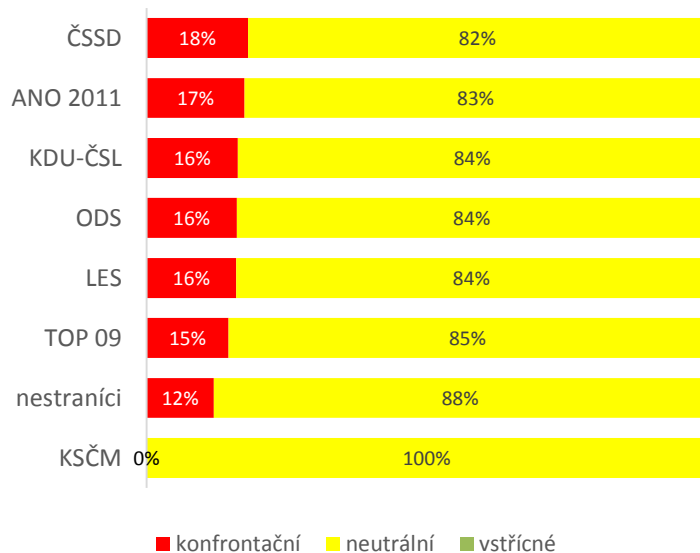
<sup>1</sup> Takzvanou kauzu, přesněji řečeno mediální událost definují Dayan a Katz v knize *Media Events* šesti kritérii: 1. událost je přenášena živě; 2. událost je předem naplánovaná a anoncovaná veřejnosti; 3. událost je přerušením televizního programového schématu a vybočuje z denní rutiny; 4. událost není organizována médii samotnými, ale mimo mediální organizace; 5. vysílání události vyvolává silnou (až fascinovanou) odezvu publika a 6. vysílání události probouzí hluboce zakořeněné představy a vyprávění spjatá s hrdinstvím (Dayan, Katz, 1994, s. 102). Media Tenor tuto teorii aplikoval v analytické praxi a kauzami jsou v jeho metodice myšleny významné intenzivně medializované události splňující Dayanova a Katzova kritéria. Kauzou jsou tak pokryty multi-tematické mediální události, jejichž medializace prochází vývojem a v tematické skladbě jsou roztrženy do vyššího množství kategorií. Exemplárním příkladem je kauza metylalkohol, která se dotýkala tematických kategorií *kriminální činy* (skupinová kriminalita), *bezpečnostní politika* (policejní vyšetřování a zásahy celní správy), *hospodářská politika* (vládní opatření na ochranu spotřebitelů), *zdravotnictví* (zdravotní stav otrávených konzumentů), *justice* (soudní procesy s aktéry metanolové aféry), *společenské jevy* (situace rodin obětí) nebo *podniková sféra* (aféry firem napojených na tzv. metanolovou chobotnici).

kauzám a ke zveřejňování odposlechnů. V této debatě padlo hodně námitek ze strany moderátora. Ve druhé části pořadu se objevilo nejvíce konfrontačních replik v bloku s názvem *Problémy tuzemského fotbalu*, který se vysílal 18. 5. 2014 a jehož hostem byl předseda Fotbalové asociace ČR Miroslav Pelta, ke kterému bylo ze strany moderátora vzneseno nejvíce konfrontačních replik za druhé čtvrtletí roku 2014 – 42 % (viz [Tabulka 4-2](#)).

**Graf 4-1: Konfrontačnost na stranické úrovni – absolutně (OVM 1 a OVM 2 2Q 2014)**



**Graf 4-2: Konfrontačnost na stranické úrovni – relativně (OVM 1 a OVM 2 2Q 2014)**



Ve druhém čtvrtletí 2014 byla celková míra moderátorovy konfrontačnosti 15 %, což odpovídá dlouhodobému trendu. Moderátorova konfrontačnost k politickým subjektům se podle relativního hlediska dá považovat za vyváženou, pohybovala se v rozmezí 12 % až 18 %, až na konfrontačnost směrem ke straně KSČM, která byla nulová. Jediným zástupcem této strany byl ve studiu ve druhém čtvrtletí Miroslav Opálka a moderátor k němu vznesl 14 replik, z nichž ani jedna nebyla konfrontačního charakteru.

Nejvíce replik směřoval Václav Moravec zástupcům hnutí ANO 2011, ačkoliv byl jejich počet ve studiu nižší, než zástupců strany ČSSD a TOP 09 (viz [Graf 5-1](#)). Je však třeba upozornit, že počet replik je spíše orientačním ukazatelem při uvádění do souvislosti s momentálním „rozložením sil“ v zastupitelských orgánech.

**Tabulka 4-2: Konfrontačnost k jednotlivým hostům – TOP 10 s nejvyšší mírou konfrontačnosti a TOP 10 s nejnižší mírou konfrontačnosti (OVM 1 a OVM 2 2Q 2014)**

(hosté s minimálně 10 moderátorovými replikami)

datum	host	konfrontačnost
18. 5. 2014	Pelta Miroslav	42%
4. 5. 2014	Sobotka Bohuslav (ČSSD)	32%
22. 6. 2014	Prachař Antonín (ANO 2011)	27%
27. 4. 2014	Ondrášek Pavel	24%
6. 4. 2014	Kohoutová Lenka (ODS)	24%
25. 5. 2014	Wagenknecht Lukáš	21%
11. 5. 2014	Jurečka Marian (KDU-ČSL)	21%
13. 4. 2014	Chovanec Milan (ČSSD)	21%
15. 6. 2014	Toman Miroslav	21%
15. 6. 2014	Komár Pavel	20%
15. 6. 2014	Jourová Věra (ANO 2011)	4%
11. 5. 2014	Szórád Daniel	4%
29. 6. 2014	Chládek Marcel (ČSSD)	3%
11. 5. 2014	Zaorálek Lubomír (ČSSD)	2%
22. 6. 2014	Potůček Martin	0%
13. 4. 2014	Kabátek Zdeněk	0%
4. 5. 2014	Kmoníček Hynek	0%
29. 6. 2014	Korda Jan	0%
22. 6. 2014	Opálka Miroslav (KSČM)	0%
1. 6. 2014	Kudrna Zdeněk	0%

Ve druhém čtvrtletí roku 2014 byl Václav Moravec nejvíce konfrontační k předsedovi Fotbalové asociace ČR Miroslavu Peltovi (42 %), se kterým debatoval o jeho pozici uvnitř asociace, kdy si fanoušci žádají jeho odchod. Padaly námitky a podivové repliky typu: „*To jste si ani na okamžik nepřipustil, že z toho davu jste si vyrobil nepřítele vy sám?*“. Konfrontační byl moderátor i v otázkách, které se týkaly nedostatečných bezpečnostních opatření při některých fotbalových zápasech. Vyšší míra konfrontačnosti byla zaznamenána u předsedy ČSSD a premiéra Bohuslava Sobotky (32 %), se kterým moderátor bilancoval nad 100 dny nové vlády.

Z nepolitických hostů byl Václav Moravec nejkonfrontačnější ke generálnímu řediteli Vězeňské služby Pavlu Ondráškovi (24 %), se kterým řešil personálie a stavy ve věznicích.

Míra konfrontačnosti lze sledovat i na úrovni jednotlivých detailních témat - tzn., u kterých oblastí diskuze padlo z úst Václava Moravce nejvíce konfrontačních replik.

**Tabulka 4-3: Konfrontačnost na úrovni detailních témat – OVM 1 - TOP 10 s nejvyšší mírou konfrontačnosti (2Q 2014)**

(minimálně 10 replik k tématu)

detailní téma	konfrontačnost
střety zájmů ústavních činitelů	44%
ministerstva	37%
ekologické normy, limity	36%
reorganizace státní správy	36%
politika zaměstnanosti	27%
obnovitelné, alternativní a ekologické zdroje energie	27%
stavby silnic a dálnic	24%
státní rozpočet	22%
telekomunikace	21%
vláda	21%

**Tabulka 4-4: Konfrontačnost na úrovni detailních témat – OVM 2 - TOP 10 s nejvyšší mírou konfrontačnosti (2Q 2014)**

(minimálně 10 replik k tématu)

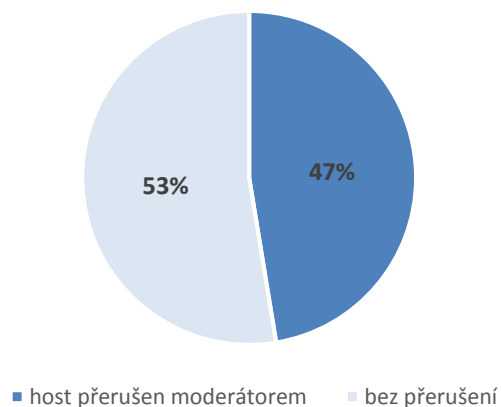
detailní témata	konfrontačnost
sport	47%
bezpečnostní opatření při veřejných akcích	38%
zahraniční politika obecně	25%
vězeňství	24%
ministerstva	22%
státní zásahy v podnicích	20%
minimální mzda	20%
bankovníctví, pojišťovnictví	17%
maloobchod	17%
politika zaměstnanosti	17%

## 4.2. Plynulost diskuze

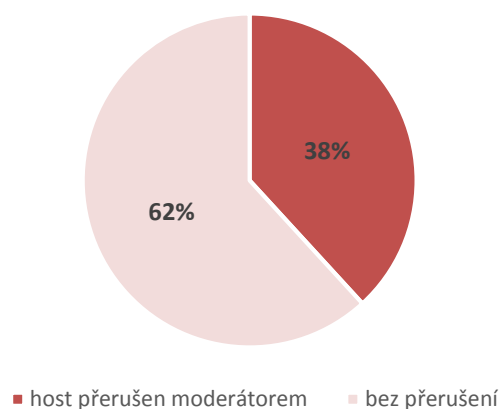
Dalším důležitým kritériem vypovídajícím o kvalitě, a především autoritě moderátora u jednotlivých hostů, je jeho vliv na vedení diskuze. Stanovený ukazatel je výslednicí interakce mezi schopností moderátora vést diskusi požadovaným směrem a způsobem, a naproti tomu ukázněností jednotlivých aktérů, jejich ochotou podřídit se nastolenému způsobu moderace. Za nejkvalitnější pořad je považován ten, v němž je moderátor v nejvyšší míře schopný posunout svým zásahem diskusi zamýšleným směrem. Je tedy hosty respektován jako ten, kdo určuje, jak bude další diskuze probíhat a která témata budou nastolena.

V Kodexu ČT (6.5) stojí: „Moderátoři vždy iniciují otevřenou výměnu názorů mezi pozvanými diskutujícími, současně však dbají na dodržování pravidel čestně vedené diskuse.“ Moderátor by měl v diskusi určovat řád, pokud je host neukázněný, neodpovídá na danou otázku adekvátně, může jej moderátor přerušit. Jsou-li však hosté ve svých replikách přerušováni častěji, může to mít negativní vliv na plynulost diskuze.

**Graf 4-3: Poměr dokončených a přerušených replik hosta – OVM 1 (2Q 2014)**



**Graf 4-4: Poměr dokončených a přerušených replik hosta – OVM 2 (2Q 2014)**



V první části Otázek Václava Moravce moderátor přerušoval hosty téměř v polovině případů. Často se tak stávalo, když měl na aktéry diskuze zpřesňující otázky, ujišťovací promluvy nebo chtěl hosta glosovat nějakou poznámkou. V mnoha případech tak Václav Moravec nevstupoval do hostovy promluvy z důvodu jeho neukázněnosti, jak ukazuje [Tabulka 4-6](#). V OVM 2 bylo účastníkům diskuze častěji dopřáno repliku dokončit bez moderátorova zásahu. Moderátor celkově přerušoval hosty v menší míře než v prvním čtvrtletí.

Analýza umožňuje nahlédnout, jací hosté byli moderátorem přerušováni nejčastěji a následně porovnat s jejich mírou nekázně.

**Tabulka 4-5: Podíl přerušování jednotlivých hostů – TOP 10 (OVM 1 a OVM 2 2Q 2014)**

datum	host	podíl přerušování
13. 4. 2014	Tomšík Vladimír	66%
4. 5. 2014	Sobotka Bohuslav (ČSSD)	63%
29. 6. 2014	Chládek Marcel (ČSSD)	63%
8. 6. 2014	Válková Helena (ANO 2011)	61%
29. 6. 2014	Babiš Andrej (ANO 2011)	61%
15. 6. 2014	Nováková Marta	60%
6. 4. 2014	Kohoutová Lenka (ODS)	54%
29. 6. 2014	Kalousek Miroslav (TOP 09)	53%
27. 4. 2014	Brabec Richard (ANO 2011)	52%
15. 6. 2014	Jourová Věra (ANO 2011)	52%

**Tabulka 4-6: Rozdíl mezi přerušováním moderátorem a nekázní hosta (OVM 1 a OVM 2 2Q 2014)**

datum	host	podíl přerušování	podíl nekázně	rozdíl
13. 4. 2014	Tomšík Vladimír	66%	0%	66%
4. 5. 2014	Sobotka Bohuslav (ČSSD)	63%	3%	60%
27. 4. 2014	Brabec Richard (ANO 2011)	52%	0%	52%
15. 6. 2014	Jourová Věra (ANO 2011)	52%	0%	52%
18. 5. 2014	Pelta Miroslav	52%	0%	52%
25. 5. 2014	Telička Pavel (nestr.)	32%	32%	0%
1. 6. 2014	Zeman Miloš	21%	23%	-1%
11. 5. 2014	Schwarzenberg Karel (TOP 09)	30%	35%	-4%
4. 5. 2014	Kmoníček Hynek	11%	21%	-11%
29. 6. 2014	Putnová Anna (TOP 09)	21%	36%	-14%



Rozdíl mezi vstupováním Václava Moravce do promluv hostů a jejich mírou nekázně poukazuje na to, jak dalece se snaží moderátor diskuzi ovlivňovat. Platí, že při neukázněnosti hosta, do které se počítá skákání do řeči a nedržení se daného tématu (viz [podkapitola 5.4. – Kázeň hostů](#)), by moderátor měl zasáhnout. Ideálně by rozdíl byl vyrovnaný. Pokud převažují plusové hodnoty, znamená to, že jsou hosté spíše přerušováni moderátorovými poznámkami, glosami, námitkami. Pokud jdou hodnoty do záporu, je moderátor shovívavý k nekázni aktérů diskuze.

Příkladem častého přerušování replik hosta moderátorem, aniž by host vykazoval zvýšenou míru nekázně, bylo vysílání pořadu ze dne 13. 4. 2014, kdy Václav Moravec vstupoval do řeči viceguvernéra ČNB Vladimíra Tomšíka (0% míra nekázně), aby ho glosoval svými poznámkami a faktickými námitkami. Diskuze pak v takovém případě mohla na diváka působit nekompaktně.

### 4.3. Transparentnost

Ukazatel transparentnosti hraje důležitou roli pro důvěryhodnost moderátora diskuze jednak v očích aktérů ve studiu, ale především pro to, do jaké míry je moderátor pozitivně přijímán samotnými diváky. Analýza v této oblasti posuzuje přesnost a preciznost, s níž moderátor zveřejňuje externí zdroje informací. Na stupnici přesné – střední - nepřesné je analyzována ověřitelnost uváděných zdrojů.

**Tabulka 4-7: Míra přesnosti v uvádění zdrojů (OVM 1 a OVM 2 2Q 2014)**

pořad	transparentnost
OVM 1	76%
OVM 2	80%

Celková míra moderátorovy transparentnosti byla ve druhém čtvrtletí roku 2014 78,1 %, což bylo o tři a půl procentní body méně než ve čtvrtletí prvním. Moderátorovu přesnost v odkazování na externí zdroje snižovaly ty nespecifikované typu: „Podle dosavadních odhadů...“, „...o čem se vyjednává podle mých informací v zákulisí...“ nebo „...podle těch informací, které už jsou ve veřejném prostoru...“.

## 5. Hosté

### 5.1. Přehled hostů

Tabulka 5-1: Přehled aktérů diskuze (OVM 1 a OVM 2 2Q 2014)

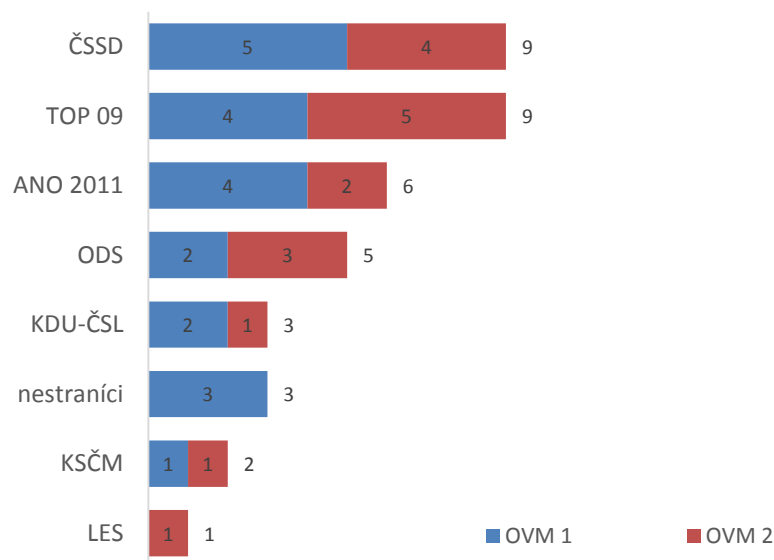
Datum	OVM 1	OVM 2
6. 4. 2014	Baxa Josef Marksová Michaela (ČSSD) Kohoutová Lenka (ODS)	Marksová Michaela (ČSSD) Kohoutová Lenka (ODS) Kroupa Jan
13. 4. 2014	Chovanec Milan (ČSSD) Arnoštová Lenka Teska (ČSSD) Kabátek Zdeněk Kubek Milan	Arnoštová Lenka Teska (ČSSD) Kabátek Zdeněk Kubek Milan Tomšík Vladimír
27. 4. 2014	Brabec Richard (ANO 2011) Hornochová Simona Minčič Ladislav (ODS) Vančurová Alena	Hornochová Simona Minčič Ladislav (ODS) Vančurová Alena Ondrášek Pavel
4. 5. 2014	Sobotka Bohuslav (ČSSD)	Kmoníček Hynek Vondra Alexandr (ODS) Blahuta Zdeněk
11. 5. 2014	Jurečka Marian (KDU-ČSL) Schwarzenberg Karel (TOP 09) Zaorálek Lubomír (ČSSD)	Schwarzenberg Karel (TOP 09) Zaorálek Lubomír (ČSSD) Szórád Daniel
18. 5. 2014	Tuhý Tomáš Hájek Martin Jančura Radim Kubiš Jan Moos Petr	Hájek Martin Jančura Radim Kubiš Jan Moos Petr Pelta Miroslav
25. 5. 2014	Mertlík Pavel (nestr.) Telička Pavel (nestr.) Marvanová Hana Polčák Stanislav (TOP 09)	Marvanová Hana Polčák Stanislav (TOP 09) Wagenknecht Lukáš
1. 6. 2014	Zeman Miloš	Dlouhý Vladimír Kudrna Zdeněk Švejnar Jan
8. 6. 2014	Válková Helena (ANO 2011)	Bursík Martin (LES) Pačes Václav Rafaj Petr
15. 6. 2014	Komár Pavel Jurečka Marian (KDU-ČSL) Nováková Marta Toman Miroslav	Jurečka Marian (KDU-ČSL) Nováková Marta Toman Miroslav Jourová Věra (ANO 2011)
22. 6. 2014	Prachař Antonín (ANO 2011) Drábek Jaromír (TOP 09)	Drábek Jaromír (TOP 09) Opálka Miroslav (KSČM)

29. 6. 2014	Opálka Miroslav (KSČM)	Potůček Martin
	Potůček Martin	Pelikán Robert
	Babiš Andrej (ANO 2011)	Babiš Andrej (ANO 2011)
	Kalousek Miroslav (TOP 09)	Kalousek Miroslav (TOP 09)
		Chládek Marcel (ČSSD)
		Putnová Anna (TOP 09)
		Korda Jan

## 5.2. Političtí hosté

Tato podkapitola shrnuje zastoupení politických hostů podle jejich příslušnosti k politickým stranám v pořadu ČT OVM vysílaném na ČT 1 a ČT24. V zásadě by mělo platit, že poměrná účast politických subjektů v relacích má zhruba odpovídat četnosti jejich zastoupení v zastupitelských orgánech, především v PSP ČR. Zároveň by měl být v úhrnu zajištěn přibližně stejný prostor zástupcům vládních stran a opozice. V Kodexu České televize (6.1) je tento požadavek formulován tak, že „Česká televize dbá, aby hlavní názorové proudy dostaly rovnoměrný prostor k vyjádření.“

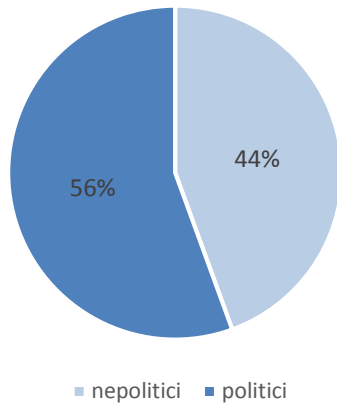
Graf 5-1: Politická příslušnost hostů (OVM 1 a OVM 2 2Q 2014)



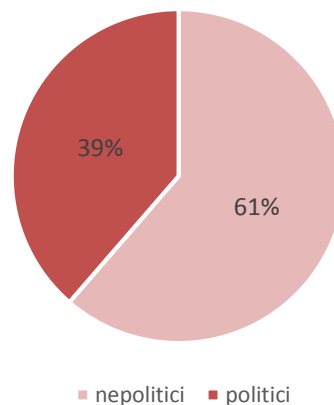
Výše citovaný Kodex ČT o poměrné účasti hostů podle jejich zastoupení ve volených orgánech ve druhém čtvrtletí 2014 z části korespondoval se skladbou hostů obou částí Otázek Václava Moravce. Za pozornost stojí vyšší počet účastí zástupců strany TOP 09. Za toto politické uskupení se vysílání účastnil Jaromír Drábek, Miroslav Kalousek, Karel Schwarzenberg, Anna Putnová a Stanislav Polčák. Více než jednu účast v rámci jednoho vysílacího dne měl jedině Marián Jurečka z KDU-ČSL, který byl ve studiu přítomen 11. 5. a 15. 6. a byl jediným zástupcem za křesťanské demokryty. Za povšimnutí stojí rovněž jediný host za stranu KSČM, byl jím Miroslav Opálka (22. 6.).

Dalším apelem vyplývajícím z výše zmiňovaného Kodexu ČT (6.2) je poskytnutí prostoru pro vyjádření i mimoparlamentním politickým subjektům a skupinám: „Česká televize také vytváří podmínky pro přiměřenou účast mimoparlamentních politických stran a hnutí v těchto diskuzích.“ Česká televize se tím zavazuje dát možnost pro prezentaci názorovým proudům, které nepatří na české politické scéně k těm dominantním. Toto kritérium se nedalo v druhém čtvrtletí považovat jako zcela naplněné. Jediným zástupcem mimoparlamentního uskupení byl ve vysílání Martin Bursík z Liberálně ekologické strany (LES).

Graf 5-2: Skladba aktérů – OVM 1 (2Q 2014)



Graf 5-3: Skladba aktérů – OVM 2 (2Q 2014)

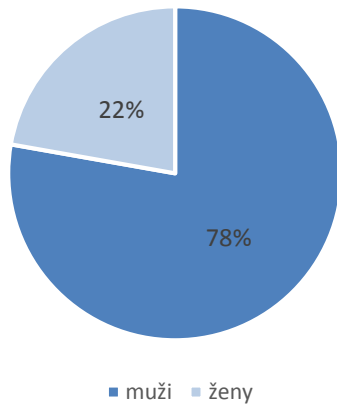


Grafy 5-2 a 5-3 ilustrují, do jaké míry se tvůrcům OVM podařilo dodržet bod 6.3 Kodexu ČT, který říká, že „V diskuzích na politická a společenská témata musí Česká televize zajistit vedle politiků také účast široké škály odborníků, novinářů, osobností občanského života, ale i řadových občanů tak, aby zazněly všechny relevantní názory a aby byli politikové s uvedenými názory konfrontováni.“ V dlouhodobějším trendu platí, že do druhé části Otázek Václava Moravce je zváno více odborníků a nepolitických hostů, než je tomu v OVM 1, který má spíše charakter politické diskuze. Celkové zastoupení politických hostů bylo ve druhém čtvrtletí roku 2014 46 %.

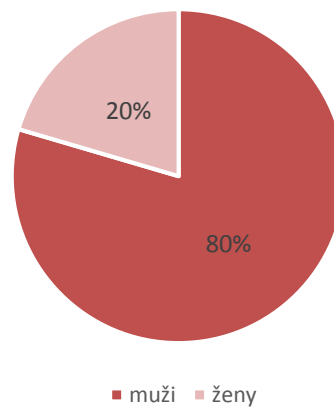
### 5.3. Gender

Z výsledků analýzy vyplývají údaje týkající se prostoru poskytnutému v diskuzních pořadech politického zaměření ženám. Výsledky naznačují, do jaké míry se jednotlivé televizní stanice snaží poskytnout vyvážené množství času a příležitostí k vyjádření vlastního názoru v daném typu pořadů rovnoměrně oběma pohlavím.

**Graf 5-4: Zastoupení žen – OVM 1 (2Q 2014)**



**Graf 5-5: Zastoupení žen – OVM 2 (2Q 2014)**



Od dubna do června roku 2014 bylo zaznamenáno v první části Otázek Václava Moravce osm účastí hostů ženského pohlaví, v jeho druhé části pak devět. Ženy tvořily 21% podíl na účasti, což je nárůst oproti minulému čtvrtletí o sedm procentních bodů.

## 5.4. Kázeň hostů

Na úrovni projevu aktérů diskuze umožňuje analýza zkoumat jejich kázeň, resp. nekázeň. Tento parametr hodnotí formální kázeň, nakolik hosté vstupují do moderátorových replik, nebo do promluv partnerů diskuze. Je zde zohledněna i obsahová kázeň – tedy to, zda se host drží tématu vzneseného moderátorem.

Tabulka 5-2 zobrazuje deset hostů, kteří měli problémy s kázní. V porovnání s tabulkou 5-3 je evidentní, že více neukázněni byli politici. Z hlediska nekázně hostů bylo mimořádné vysílání ze dne 29. 6. 2014, kdy se v jeho první části setkali ve studiu Miroslav Kalousek (45% nekázeň) a Andrej Babiš (39% nekázeň). Hosté si neustále vstupovali do replik a pro moderátora bylo obtížné diskuzi regulovat. Druhá část pořadu stejného data na ČT24 byla o reformách ve školství a ve studiu spolu zasedli Marcel Chládek (40% nekázeň) a Anna Putnová (36% nekázeň).

**Tabulka 5-2: Nekázeň aktérů diskuze – TOP 10 (OVM 1 a OVM 2 2Q 2014)**

datum	host	podíl nekázně
29. 6. 2014	Kalousek Miroslav (TOP 09)	45%
29. 6. 2014	Chládek Marcel (ČSSD)	40%
29. 6. 2014	Babiš Andrej (ANO 2011)	39%
29. 6. 2014	Putnová Anna (TOP 09)	36%
6. 4. 2014	Marksová Michaela (ČSSD)	35%
11. 5. 2014	Schwarzenberg Karel (TOP 09)	35%
25. 5. 2014	Telička Pavel (nestr.)	32%
1. 6. 2014	Dlouhý Vladimír	30%
6. 4. 2014	Kohoutová Lenka (ODS)	28%
8. 6. 2014	Bursík Martin (LES)	26%

**Tabulka 5-3: Ukáznění hosté – 0% nekázeň (OVM 1 a OVM 2 2Q 2014)**

datum	host	datum	host
13. 4. 2014	Arnoštová Lenka Teska (ČSSD)	22. 6. 2014	Pelikán Robert
27. 4. 2014	Brabec Richard (ANO 2011)	18. 5. 2014	Pelta Miroslav
18. 5. 2014	Hájek Martin	22. 6. 2014	Potůček Martin
27. 4. 2014	Hornochová Simona	22. 6. 2014	Prachař Antonín (ANO 2011)
15. 6. 2014	Jourová Věra (ANO 2011)	8. 6. 2014	Rafaj Petr
15. 6. 2014	Jurečka Marian (KDU-ČSL)	13. 4. 2014	Tomšík Vladimír
13. 4. 2014	Kabátek Zdeněk	27. 4. 2014	Vančurová Alena
1. 6. 2014	Kudrna Zdeněk	25. 5. 2014	Wagenknecht Lukáš
27. 4. 2014	Ondrášek Pavel		

Tabulka zobrazuje aktéry diskuze, kteří vykazovali 100% ukázněnost ve svých replikách, což znamená, že nevstupovali do řeči ani moderátorovi, ani partnerům diskuze a odpovídali adekvátním způsobem na položené otázky. Je patrné, že se tak lépe dařilo nepolitickým hostům. V tabulce figurují tři zástupci hnutí ANO 2011, u kterých nebyla zaznamenána nekázeň – Richard Brabec, Věra Jourová a Antonín Prachař.

---

V červenci 2014 zpracoval Media Tenor, spol. s r.o.

hotline@mediatenor.cz | <http://www.mediatenor.cz/> | tel./fax +420 596 126 126  
Nádražní 923/118, 702 00 Ostrava, Česká republika

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu. Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme vám ji na požádání. Budeme rádi za jakékoliv další náměty.